

LES LLETRES

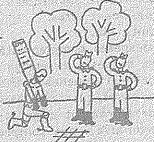
EL PREMI NOBEL

Enguany el Premi Nobel de literatura probablement serà concedit el 20 d'agost mes; és a dir, el mateix dia que ha d'ésser adjudicat el Premi Nobel de Medicina. Com sempre, hom assenyala ja una vintena de possibles candidats; es parla de Coctis Palamas per Grècia i de Paul Valéry per França. Pràcticament, però, no se sap res encara. Cabaies, suposicions... i prou.

LES DESPULLES DE BLASCO IBÁÑEZ

El govern francès ha delegat M. Albert Sarraut, ministre de Marina, per representar-lo a les cerimònies franceses que s'efectuaran a Menton els dies 25, 26 i 27 d'aquest mes amb motiu d'ésser traslladades a Espanya ... les cendres del novel·lista Blasco Ibáñez.

DELS CERMANS THARAUD A JULI VERNE

La coincidència radica en un títol: "Le Rayon vert". Aquest títol que Juli Verne popularitzà se l'han apropiat ara els germans Tharaud per a la seva darrera producció novel·lística.

SOL DE VALENCIA

Aquest és un llibre jove d'un autor no massa jove ja. "Sol de València" té l'atractiu principal del llenguatge pur absent de tota tortura, que el té de vegades resulta desgraciada per la seva mateixa franquesa, d'altres esdevé ingenuament airós per aquesta mateixa virtut. Baltasar Bonet Lluësa tributa a través d'aquest llibre un homenatge cordial a les seves terres: els infants, les mares, els avis, les figures populars que viuen damunt de l'horta daurada, acolorida per l'alegre sol valencià, són presentats amb llurs naturals ropatges per l'autor d'aquest "llibre d'estampes i trolles de l'ombra del Mil·lenni". Llibre que té la suprema transcendència d'ésser escrit sense cap desig de transcendentalitat. I aquest propòsit, en mans d'un home no massa iniciat com Baltasar Bonet, és el que infen a les obres aquell aire d'ingenuïtat i frescor que les fa extraordinàriament estimables.

UN ANIVERSARI

A Düsseldorf ha tingut lloc una exposició consagrada a Corneilius, coincidint amb el 150è aniversari d'aquest famós pintor, les il·lustracions del qual per al "Faust" i els "Nibelungos" el feren conèixer a tot el món.

EL "THALER" DE LUTER

Per a honorar el 450è aniversari de Lutet, el govern alemany se proposa, ultra l'emissió de segells de correu amb l'efigie de Lutet, encunyar una moneda especial: el "thaler" de Lutet.

DESCOBERTA ARQUEOLÒGICA

A l'Abadia d'Hamby, Mancha (França) els treballadors dirigits per Paul E. Nol... han donat com a resultat la descoberta en el cor, a poca distància del sarcòfag de santa Paym, tres torques de fang, una de les quals conté un bustet perfectament conservat.

LES ARTS

JOSEP MARIA DE SAGARRA

TEATRE

L'Estrella dels Miracles

(fragment del segon acte)

ESTRELLA

Què vols que et digui Negra per dis-
[treure
aquest mal pensament que tens de
[mi!...
si tu no m'has de creure,
ni em podras compadir!
Tu has perdut el teu fill... és clar, ets
[la mare!

I és una punyalada molt cruel...
però pots consolar-te'n encara...
ben mirat el teu fill el tens al cel!
I jo... si tu ho sabessis!... no diries,
no parlaries tant del meu pecat...
i amb el fill mort i tot, pots fer tindrés
una miqueta més de caritat!...
Mira Negra... la nit que tu em retreies
i que la veus tan tèrbola per mi,
amb espetec i fum de xemeneies
i carn rostida i escampall de vi,
la nit que van portar-me a aquesta

[casa
ara la guato com un vent espès,
que se't floc per l'ànima, i ho arrassa
i ho crema tot i no t'hi deixa res!...
Però res, saps, allò que tu senties
el que tu eres, tot el teu pensar
tot el que tu has viscut dies i dies
i t'ha servit per respirar...
l'ho arrebassa del cor sense disputa,
i ho trepitja vilment,
igual que un estripall de roba bruta
abandonat en un torrent.

I et sentis l'ànima nua, avergonyida,
i esperes que el que tens al teu costat
et revestís d'una nova vida,
i et posi al pit un cor més enfebrat.
Quantes dones hi van adalderades,
amb amor, amb desig i encogiment
i quantes n'han sortit transfigurades
de la primera nit de casament!
Però jo no era pas d'aquesta mena,
no hi portava ni fe ni il·lusió,
a mi m'hi arrossegaven per la trena,
m'acompanyava el fàstic i la por!
No hi havia misteri ni alemda,
ni silenci, ni roses a la pell,
era només la bèstia descordada,
que m'havia comprat en un tauliell!...
I quan l'home badant la boca muda,
s'aldrigallava dins d'un somni tou,
jo em veia al teu costat tota perduda,
com ai em trobés al capdaval d'un

[pou!
I tu, Negra que creus i t'imagines
la festa de la boda i del marit,
si sabessis el mal de les espines,
i la meua oració d'aquella nit!
Jo pregava amb les nines escaldades,
dins d'un núvol de tristesa i greix
jo pregava per mi i les desgraciades
que era sol passar el mateix;

Deia "Senyor, per què m'heu avor-
[rida?
per què em sento tan pobre en el
[meu llit?
que m'ho tindreu en compte a l'al-
[tra vida
tot el que jo pateixo aquesta nit?
I sia per la febre d'aquella hora
o pel dolor que valgu posar a la veu,
mai he vist a Jesús tant de la vora,
mai l'he vist tan clar en una creu;
Mai he sentit, com jo llavors sentia,
que en el món no estem sols mentre

[vivim,
i que Déu ens fa sempre companyia
i encara ens en fa més quan més pa-
[tim!
I enmig del fàstic respirava pura
redimida del tot! I ara, com vols
que jo hagi mort la teva criatura?
Què em treus d'aquests inútils des-
[consols?

No em culpis poc ni gaire
ni parlis del meu crim i el meu pecat!
Més val que diguis amb els ulls en-
[laire;
"Faci's la vostra santa voluntat!"
I si ho dius amb la llengua ben se-
[gura,
i amb molta fe, i amb un esguard
[fidel,
potes vegi's la teva criatura,
que et somriu com un àngel des del
[cel!...

Buster Keaton

Richard Barthelmess i Betty Compson

Mar...
C HAGA...
buir a...
ma des...
que, en...
sentit, ens...
impossibilita...
propi movim...
Llevat de la...
gea de certa q...
dirien també a...
de llurs forme...
vents que llur...
més que llur...
menys, o ter...
de llur pasant...
se: ans per a...
mor.
Per contra,
barien a aque...
Goya no resta...
a aquest senti...
[l'impos...
No solamen...
formes no s'...
més que un p...
ment d'un so...
[consols?
La seva po...
essent un asp...
la qual l'Espa...
tal de manit...
vera, és la r...
Però no és a...
Més aviat...
[gura,
ra Chagall d...
llur pesantor...
santor per ts...
[i val la pe...
ferència d'ur...
més, bell art...
exemple, del...
Es is perm...
tine la que p...
gratuitat. M...
meravelles p...
de Chagall...
tars de l'art...
el seu obje...
ment el pla...
ció d'una ar...
d'inferrar-se...
pedra, és a...
amida el de...
Es a aquest...
composició...
consistència...
[trics ences...
Les seves...
ques, però n...
d'antany—p...
que rosegua...
sos que ens...
sifilitat en...
que pinta de...
sitat.
El drama...
joc, i parti...
gulla, cap...
Es el dram...
se poder ab...
Però, sin...
exigent, d'...
devorador.
A quin li...
volums 0, 1...
porta el seu...
sema forme...
se carr, les...
i dels remol...
Els seus...
nsgos que...
tats, els s...
una realita...
bèsties del...
faules de l...
els ramells...
de les flors...
Però el t...
ble d'orient...
igual trans...
és veritat,
ricorn, un c...
hem discer...
realitat m...
No és su...
ta realitat...
fecta d'un...
suggerir el...
El somni...
titució d'u...
realitat vi...
substitució...
Aquest...
el teatre...
un esculp...
Còcos i...
colom amb...
composici...
ritmes cor...
llurs gest...
utilització...
música i...

Les estrenes d'avui

KURSAAL

"La línia general" d'Eisenstein. Aquesta maravillosa obra que presenta Seleccions Filmófono, explica en espanyol i que avui s'estrenarà a Kursaal, és una de les més belles i cinematogràfiques que té com a autor en escena el genial Sergi M. Eisenstein i pertany a la marca Sov-

das de Los Angeles, home jove, fort, meravellósament proporcionat... perquè aquest film ha estat editat per la Paramount, la primera marca que en la història del cinema acredita els millors films documentals i exòtics.

URQUINAONA

"Como tú me deseas"

Avui, diluns, s'estrenarà a l'Urquinaona "Como tú me deseas", un film dirigit per George Fitzmaurice i protagonitzat per Grata Garbo. Tractant-se de l'única pel·lícula de la sublim i promesa. Iniciaran la temporada a l'Espanyol madrileny amb "Medea", i després de les conurbades representacions del "Tenorio" presentaran "Divinas Palabras" la tragi-comèdia tan ponderada de Valle Inclán. Després Carlos Arniches estrenarà "Los hombres que floran" i Benavente "Ni al amor ni al mar". L'autor de la "Malquerida" serà homenatjat en el decurs d'aquesta temporada amb una sèrie de repeticions d'obres seves. La recapitulació serà destinada al Grup Escolar en cons-

CATALUNYA

"El gran domador"

La primera demostració pràctica que un diàleg sumament escàs pot augmentar els valors de certs films l'hem realitzat en "El gran domador"—diu Laemmle fill.—En aquesta superproducció Universal el diàleg és restringit amb freqüència de tal forma, que es redueix en el mínim de paraules el màxim d'acció; és el que Laemmle anomena alunyament de les zoístacions de què es fa objecte el públic donant-li diàlegs superius.

COLISEUM

"El hombre León"

L'empresa del sumptuós Coliseum presentarà avui el primer gran film documental de la temporada, produït de valua excepcional, "El hombre León". Els que han vist en prova aquest film asseguren que és una obra pedagògica per les següents raons: perquè argument és enginyós, captivador i emocionant... perquè el protagonista és Buster Crabbe, campió de natació en les darreres olimpí-

Notes de teatre

"Dama, dimarts es compliran deu anys de l'estrena de "Doña Francisquita. Amb aquest motiu, tindrà lloc a Novetata, a la tarda, un magne festival a honor del plorat mestre Vives. L'orquestra, per començar, interpretarà l'intermedi de "El duquesito". La típic Cecília Gubert i el tenor Godoyol cantaran el primer acte de "Doña Francisquita" i Felisa Herrero i Emili Vendrell el segon. L'orquestra interpretarà, després, l'intermedi de "Maruxa", i per final, Cecília Gubert, Francesc Godoyol, Antoni Palacios i altres primers artistes representaran "Bohèmies".

"La cançonetista espanyola, Luana Alcañiz, que en aquests darrers temps s'ha fet remarcar com a artista cinematogràfica, es presentarà des d'avui, en carn i osso, al cinema Avenida.

"Al Victoria continuen la gent a nant a vent "Las de Villadiego". Però l'empressari Gairó no s'adona i, pel que pogués passar, ha fet començar els assaigs de "La Hava, la nova revista del mestre Alonso.

EL TRIOMF DEL JAZZ

Mom diu que Fernandez Burdas, l'empressari del Romea, està engreuant amb aquesta operació de Carno-Milma i el mestre Dainco. Tant ho està que assegura que ja que l'incendi del Principi no ha permès estrenar-la ell la presentarà al Romea per Pasqua de Pasqua vinent.

LA XIRGU I EN BORRÀS CAP A MADRID

Margarida Xirgu i Enriq Borràs se'n tornen a la capital de la República. Sembla haver-nos obsequiat amb aquelles representacions de centre català que ens havien promès. Iniciaran la temporada a l'Espanyol madrileny amb "Medea", i després de les conurbades representacions del "Tenorio" presentaran "Divinas Palabras" la tragi-comèdia tan ponderada de Valle Inclán. Després Carlos Arniches estrenarà "Los hombres que floran" i Benavente "Ni al amor ni al mar". L'autor de la "Malquerida" serà homenatjat en el decurs d'aquesta temporada amb una sèrie de repeticions d'obres seves. La recapitulació serà destinada al Grup Escolar en cons-

ROSITA DE CABO YREBALLA

Rosita de Cabo—a la qual aquest linotipista trapacaer que tenim tots els dies ens feia anomenar ahir Rosita de Cabo—no dona l'abast a tots els contractes que li són oferts. Ahir era Buchs el que la sollicitava per al seu nou film, que ja està rodant, ara és Castellví el que li ofereix un paper dintre la seva nova obra, i una altra empresa, la "Oro Film" li presenta també un contracte avantatjósissim per anar a rodar un film a Madrid. Sembla que Rosita refusarà aquesta darrera oferta. Per ho que el viatge fa temps topa amb la dificultat dels seus familiars que s'oposen que el faci. I Rosita vol respectar la seva voluntat.

EXTERIORS

Jacques Feyder, Dovlenko i Georges Pallu els cerquem ansiosament. El primer, que havia realitzat la versió russa de "L'Atlàntida", se'n va al Marroc per filmar-hi els exteriors de "Le grand Jeu", el seu darrer film; Dovlenko roda a la Sibèria i Georges Pallu roda "La Vierge du Rocher", els exteriors del qual són fets a Londres.

PER A LA PRODUCCIO NACIONAL

Sembla que a Austràlia han descobert la manera de donar una verlosa importància al seu cinema autòton. Han creat un premi de mig milió de pessetes destinat a la millor producció rodada en aquest país. Aquest premi sembla que farà fer l'ull viu als productors, els quals s'esquivaran a no produir més films insolvents i poc-soltes. Si a Espanya seguim aquest camí potser acabaríem d'una vegada amb totes les "Mercedes" i tots les "morunas" i les "rubias" que els nostres realitzadors ens ofereixen com a expressió màxima del seu talent. I potser aconseguir, també, amb aquesta ocasió de directors improvisats que tant ens desprecien, i és hoig que així sigui i tot és necessari per fer assolir... no pot pas ésser ho per a dirigir un film.

MAX WEST BAT UN RECORD

Ves qui ho diria! Aquesta nitjana que des avui ha de ser més servit, segons diuen els cronistes de l'Ellywood, no té que de cap al cel dels cinematògrafs. Sol retrar extraordinàriament una gran batalla, com és el cas de Max no tenir desenes milers i tot el seu temps milers. Grata Garbo el va rebre un dia i Joan Crawford i Norma Shearer de mitja nit.

EL TEATRE

Rox Ingram

Pilar Aguirre, "Miss Cinema 1933"